

Søkerhåndbok for akkreditering av studier på lavere og høyere grad

Versjon 30. mars 2006

NOKUTs rapporter
ISSN [1501-9640]

NOKUTs hovedmål

- Det norske systemet for kvalitetssikring av høyere utdanning og fagskoleutdanning skal være utviklingsorientert og på et høyt internasjonalt nivå.
- NOKUTs evalueringer, akkrediteringer og godkjenninger skal gjennomføres på en korrekt og effektiv måte med god informasjon og dialog med involverte parter i samsvar med anerkjent internasjonal praksis.
- NOKUTs arbeid skal utføres slik at det kan bidra til institusjonenes kvalitetsforbedringsarbeid, og gi god informasjon til andre interessenter.
- NOKUT skal være et anerkjent kunnskapssenter for kvalitet og kvalitetsutvikling i utdanning og godkjenning av utenlandsk utdanning.
- NOKUT skal være nytenkende og ta initiativ til å utvikle organets evne til å fylle sin rolle i samfunnet.

Mål med akkreditering av studium

- Akkrediteringsvirksomheten skal utformes slik at institusjonene kan dra nytte av den i sitt utviklingsarbeid
- Akkrediteringene skal være konsistente
- Akkrediteringene skal bidra til å skape tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning
- Akkrediteringene skal oppnå internasjonal anerkjennelse

Målene er hentet fra NOKUTs strategiplan vedtatt av styret 18. mars 2004.

NOKUTs hovedmål	2
Mål med akkreditering av studium	2
Akkreditering av studier på lavere og høyere grad – hva er det?	4
Om søknaden.....	5
Arbeidsdeling mellom institusjonen, NOKUT og den sakkyndige komité.....	6
Saksgangen for akkreditering av studier	7
Standarder og kriterier for akkreditering av studier på lavere grads nivå.....	8
1) Det må foreligge en plan for studiet	9
2) Institusjonen skal ha et stabilt fagmiljø knyttet til studiet.....	10
3) Infrastrukturen skal være tilpasset organisering og undervisning og relateres til studiets mål.....	11
4) Institusjonen skal delta aktivt i internasjonalt samarbeid innenfor fagområder med relevans for studiet	12
5) Institusjonen skal ha ordninger for internasjonalisering knyttet til studiet ..	13
6) Institusjonen skal redegjøre for hvordan studiet kvalitetssikres i institusjonens system for kvalitetssikring	14
Standarder og kriterier for akkreditering av studier på høyere grads nivå.	15
1) Studiet må oppfylle departementets krav til mastergrad.....	16
2) Det må foreligge en plan for studiet	17
3) Institusjonen skal ha et stabilt fagmiljø knyttet til studiet.....	19
4) Infrastrukturen skal være tilpasset organisering og undervisning og relateres til studiets mål.....	20
5) Institusjonen skal delta aktivt i internasjonalt samarbeid innenfor fagområder med relevans for studiet	21
6) Institusjonen skal ha ordninger for internasjonalisering på studiet.....	22
7) Institusjonen skal redegjøre for hvordan studiet kvalitetssikres i institusjonens system for kvalitetssikring	23
Bestemmelser om akkreditering av deler av studium som inngår i en fellesgrad.	24
Akkreditering av deler av studium som inngår i en fellesgrad.....	25
Klageadgang	26
Adgang til å klage på vedtak.....	26
Vedlegg 1.....	27
Begrepsforklaringer, oversikt over sentrale begreper	27

Akkreditering av studier på lavere og høyere grad – hva er det?

En institusjon for høyere utdanning må søke om akkreditering når de ønsker å tilby et studium de ikke har fullmakt til å etablere. Det kan søkes om akkreditering av følgende studier:

- Studier på lavere grads nivå med varighet fra 30 til 180 studiepoeng (sp). Unntak er Examen Philosophicum, Examen Facultatum, lærerutdanninger og kunstutdanninger.
- Studier på høyere grads nivå. Det gjelder disiplinorientert mastergrad 120 sp, erfaringsbasert 90 til 120 sp og integrert mastergrad 300 sp.
- Nasjonale og internasjonal fellesgrader (joint degree).

NOKUTs standarder og kriterier skal oppfattes som et redskap i utviklings- og kvalitetsarbeid for søkerinstitusjonen.

Søkerhåndboken bygger på NOKUTs forskrift om standarder og kriterier for akkreditering av studier og akkreditering av institusjoner i norsk høyere utdanning.

NOKUTs kriterier er formulert åpne, institusjonen selv må redegjøre for hvordan kvaliteten i det omsøkte studiet tilfredsstiller de krav som er gitt i NOKUTs standarder og kriterier. Det er viktig at institusjonen har et fokus på studiets faglige nivå, slik at sammenhengen mellom mål for studiet og standarder og kriterier klart fremgår av søknaden.

Det vises til NOKUTs hjemmesider www.nokut.no.

Akkreditering er omtalt i lov om universiteter og høyskoler § 3-1:

Akkreditering forstås i denne lov som en faglig bedømming av om en høyere utdanningsinstitusjon og de studier denne tilbyr fyller et gitt sett av standarder. Akkrediteringen skal baseres på evaluering foretatt av eksterne sakkyndige oppnevnt av NOKUT. Akkreditering er en forutsetning for at en institusjon kan tilby utdanninger som er etablert med hjemmel i §§3-2 og 3-3.

Om søknaden

Institusjonens søknad er grunnlaget for akkrediteringen. Denne bør sees på som et kvalitetsredskap for alle involverte parter, ikke minst for søker selv. Gjennom søknaden får institusjonen anledning til å dokumentere det arbeidet som er nedlagt i utviklingen av plan for studiet, samt hvordan kvaliteten på plan for studiet, undervisningspersonell, infrastruktur og kvalitetssikringsarbeid er ivarettatt. Søkerprosedyren kan derfor benyttes som en bevisstgjøring av det kvalitetsarbeidet som gjøres ved institusjonen. En forutsetning for dette er at arbeidet med søknaden forankres i institusjonen og det aktuelle fagmiljøet.

En god søknad vil sikre at søker selv har en klar oppfatning av om studiet har tilstrekkelig kvalitet i henhold til standarder og kriterier.

En god søknad vil fremskaffe et godt vurderingsgrunnlag for NOKUT og sakkyndig komité.

En god søknad vil føre til raskere behandling.

En god søknad består av tre deler:

1. **Følg brev** – underskrevet av institusjonsledelsen. Det formelle vedtaket for søknaden om opprettelse av det omsøkte studiet skal framkomme her. Videre bør det gis en bakgrunnsinformasjon om institusjonen og prosessen som har ledet fram til søknaden.
2. **Beskrivelsen av studiet** – hvor søker beskriver og gir en helhetsvurdering av det omsøkte studium i forhold til NOKUTs forskrift. Se forskrift med kommentarer i det følgende.
3. **Vedlegg** – dokumentasjon som bekrefter og utdyper opplysninger gitt i søknaden. NOKUT skiller mellom obligatoriske og andre vedlegg, i sistnevnte tilfelle er det opp til institusjonen å vurdere hvilke vedlegg som et hensiktsmessig for å gi utfyllende dokumentasjon i forhold til søknaden.

Størrelsen og kvaliteten på søknaden må vurderes nøye og skal være hensiktsmessig i forhold til den vurderingen som skal foretas.

Herved følger oppsett av NOKUTs standarder og kriterier for de aktuelle studium. Det er gitt en oversikt over vedlegg som skal følge søknaden. I søkerhåndbokens vedlegg 1 finnes en forklaring på sentrale begreper brukt i NOKUTs forskrift og i denne søkerhåndboken.

NOKUT ber om at følgebrev, beskrivelsen av studiet og vedlegg oversendes i papirformat. I tillegg ber NOKUT om at de samme dokumentene sendes i elektronisk format (i pdf) til postmottak@nokut.no.

Arbeidsdeling mellom institusjonen, NOKUT og den sakkyndige komité

Søkerinstitusjon

- Søker skal gi tilstrekkelig dokumentasjon av studiet slik at den sakkyndige komiteen får et fullstendig og korrekt vurderingsgrunnlag.
- Søker skal ikke kontakte den sakkyndige komiteen. Eventuell kommunikasjon mellom søker og sakkyndig komité skal foregå via NOKUT.
- Søker frarådes å markedsføre og ta opp studenter til studiet før studiet er akkreditert.
- Vesentlige endringer av studiet skal forelegges NOKUT.

NOKUT

- NOKUT står for den administrative behandlingen av søknaden og sørger for framdrift i saken.
- Det er NOKUTs ansvar å sørge for likebehandling av alle søkere, og sikre at alle søknader blir behandlet i forhold til de lover, regler, standarder og kriterier som er gjeldende.
- Det er NOKUTs ansvar å finne sakkyndige som skal stå for den faglige vurderingen av søknaden.
- NOKUT er oppdragsgiver og ivaretar kontakten med den sakkyndige komiteen og søkerinstitusjonen.
- NOKUT vurderer om den sakkyndige komiteen har besvart oppgaven i henhold til sitt mandat.

Den sakkyndige komiteen

- Den sakkyndige komiteen skal stå for den faglige vurderingen av søknaden i henhold til sitt mandat. Søknaden skal vurderes etter NOKUTs forskrift om standarder og kriterier for akkreditering av studier og akkreditering av institusjoner i norsk høyere utdanning.
- De sakkyndige skal erklære seg habile i forhold til oppdraget.
- Den sakkyndige komiteen arbeider på oppdrag fra NOKUT og leverer sin innstilling dit.
- All kommunikasjon mellom sakkyndige og søkerinstitusjonen skal foregå via NOKUT.
- Det skal ikke forekomme noen form for offentliggjøring av vurderingsarbeidet før arbeidet er avsluttet. Henvendelser fra media skal henvises til NOKUT som oppdragsgiver.

Saksgangen for akkreditering av studier

1. **Søknaden er registrert av NOKUT** – I innledende fase sjekker saksbehandler at søknaden er komplett i forhold til NOKUTs standarder og kriterier.
2. **Komplettering** – Dersom søknaden ikke er komplett, får søker beskjed om å supplere søknaden. Saksbehandlingstiden beregnes fra søknaden er registrert som komplett. Det kan forventes en gjennomsnittlig behandlingstid på sju måneder, beregnet fra NOKUT har registrert komplett søknad og fram til vedtak er fattet.

For institusjoner uten akkrediterte studier eller eksamensrett må det godkjennes styringsordning og reglementer ved institusjonen i henhold til lov om universiteter og høyskoler § 8-1. Dokumentasjon og opplysninger som omhandler organiseringen av institusjonen må derfor sendes sammen med søknaden om akkreditering.

3. **Forslag til sakkyndig komité** – Når søknaden er komplett, får institusjonen oversendt forslag til sakkyndig komité. Dersom institusjonen har innvendinger, vil NOKUT vurdere disse og eventuelt gjøre endringer.
4. **Oppnevning av sakkyndig komité** – NOKUTs direktør foretar den formelle oppnevningen av sakkyndig komité.
5. **Faglig vurdering av søknaden** – Komiteen jobber på oppdrag fra NOKUT. All kommunikasjon mellom komité og institusjon skal foregå via saksbehandler i NOKUT.
6. **Rapport fra sakkyndig komité** – Institusjonen får mulighet til å kommentere rapporten fra den sakkyndige komiteen. Institusjonen bes vurdere de forslagene komiteen har kommet med til utvikling. Kommentaarfristen er seks uker, endelig dato blir formidlet institusjonen ved oversendelse av rapport.
7. **Vedtak** – NOKUT fatter vedtak på bakgrunn av rapporten fra den sakkyndig komiteen og institusjonens kommentarer. For akkreditering av studier har direktøren fullmakt til å fatte vedtak på vegne av styret. Når den sakkyndige komiteen ikke kan gi en entydig konklusjon, vil saken bli fremmet for styret. Styret vil i slike tilfeller fatte vedtak i saken.

Akkrediteringen er gyldig fra det tidspunktet vedtaket er fattet i saken. Vedtak gis ikke tilbakevirkende kraft. Studiet er godkjent slik det er vedtatt av NOKUT. Vesentlige endringer i studiet skal forelegges NOKUT. NOKUT fastsetter i hvert enkelt tilfelle om studiet må akkrediteres på nytt. Hvor omfattende denne prosessen er, vil variere med omfanget og konsekvensen av endringene.

Ved positive vedtak:

- Statlige og private institusjoner som ikke tidligere har den aktuelle graden (bachelor, master, phd) må selv søke Kunnskapsdepartementet om å få tildelt rett til å gi graden.
- Statlige og private institusjoner må selv søke departementet om etablering av mastergradsstudium og doktorgradsstudium.
- Private institusjoner som har fått positivt vedtak om akkreditering av et studium på lavere gradsnivå, og institusjonen allerede har retten til å gi bachelorgrad, vil NOKUT sende kopi av vedtak til departementet.

Forskrift om standarder og kriterier for akkreditering av studier og kriterier for akkreditering av institusjoner i norsk høyere utdanning (vedtatt av NOKUTs styre 25. januar 2006)

§ 2-1

Standarder og kriterier for akkreditering av studier på lavere grads nivå

1) Det må foreligge en plan for studiet

1. Studiet må ha et dekkende navn.
Navnet skal gi informasjon om studiets innhold. Studiet skal ha et norsk navn.
2. Opptakskrav skal være i samsvar med studiets mål, innhold og nivå.
3. Studiets mål skal være klart formulert. Av målene skal det fremgå hvilke kunnskaper, ferdigheter og holdninger studentene skal ha ved sluttført studium, samt hva slags kompetanse studiet gir i forhold til videre studier og/eller yrkesutøvelse.
4. Planen skal vise oppbygging av studiet med obligatoriske og valgfrie deler bredde og fordypning.
5. Pensum og undervisning skal være egnet til å sikre kandidatenes kompetanse i relasjon til målene for studiet
6. Studiet skal gi studentene innføring i forsknings- og utviklingsarbeid.
7. Undervisningen skal bygge på relevant forskning, samt faglig eller kunstnerisk utviklingsarbeid og erfaringskunnskap.
8. Eksamens- og vurderingsordningene skal være tilpasset den undervisning og veiledning som blir gitt og skal være egnet for å nå målene for studiet.
9. Opplegget for og gjennomføringen av eventuell praksis skal være relatert til målene for studiet, den øvrige undervisningen og den kompetansen kandidatene skal ha ved gjennomført studium.

Obligatoriske vedlegg	
	Institusjonens formelle vedtak for søknad om akkreditering
	Plan for studiet, inkludert emne- eller kursbeskrivelse
	Pensumliste
	Forskrift el. retningslinjer for opptak
	Eksamensreglement

2) Institusjonen skal ha et stabilt fagmiljø knyttet til studiet

1. Størrelsen på fagmiljøet angis i årsverk, og skal være tilpasset undervisnings- og veiledningsbehovet for studiet, samt den forskning og det faglige eller kunstneriske utviklingsarbeidet som skal utføres.
2. Minst 50 % av fagmiljøet knyttet til studiet skal være ansatte med hovedstilling på institusjonen.
3. Minst 20 % av fagmiljøet skal dekkes av ansatte med førstestillingskompetanse.
4. For studier med praksis skal fagmiljøet også ha erfaring fra praksisfeltet.
5. For fagområder der institusjonen har behov for supplerende kompetanse, skal det legges fram en realistisk plan for hvordan denne skal skaffes.

Obligatoriske vedlegg	
	Utfylt faktaark om fagmiljøet og studenter
	Kortfattet CV til de faglig ansatte tilknyttet studiet
	FoU-strategi og satsingsområder
	Dokumentasjon på FoU-arbeid
	Dokumentasjon på faglig nettverk

3) Infrastrukturen skal være tilpasset organisering og undervisning og relateres til studiets mål

1. Tekniske og administrative tjenester skal være tilpasset studiet og antallet studenter.
2. Studentene skal sikres tilstrekkelig tilgang på IKT-ressurser.
3. Bibliotekstjenestene skal være lett tilgjengelig og i samsvar med studiets faglige innhold og nivå.
4. Institusjonen skal ha egnede lokaler til undervisning.
Søker må beskrive hvor undervisningen skal foregå, hvilke muligheter som finnes for gruppearbeid og selvstudier. Søker må også beskrive tilgang på nødvendig utstyr, materiale og spesialrom.

Obligatoriske vedlegg	
	Leieavtaler dersom institusjonen ikke selv har alle fasiliteter

4) Institusjonen skal delta aktivt i internasjonalt samarbeid innenfor fagområder med relevans for studiet

Innenfor studiets fagområde skal det være et internasjonalt faglig samarbeid enten på institusjonsnivå og/eller innen forskning og undervisning relevant for studiet.

Obligatoriske vedlegg	
	Relevante samarbeidsavtaler
	Beskrivelse av relevante prosjekter
	Dokumentasjon av annen virksomhet

5) Institusjonen skal ha ordninger for internasjonalisering knyttet til studiet

Denne standarden tar for seg mobilitet, utveksling blant faglig ansatte og tilrettelegging for studentutveksling.

Obligatoriske vedlegg	
	Relevante samarbeidsavtaler som gjelder mobilitet for studenter og ansatte

6) Institusjonen skal redegjøre for hvordan studiet kvalitetssikres i institusjonens system for kvalitetssikring

Søker må gi en beskrivelse og vurdering av rutiner for kvalitetssikring og utvikling av det omsøkte studiet, og redegjøre for hvordan studiet kvalitetssikres. Det legges særlig vekt på studentenes mulighet til å påvirke utviklingen av studiet og sin egen studiehverdag. Det legges også vekt på kvalitetssikring av eventuell praksis.

Vedlegg	
	Organisasjonskart for studiets plassering i forhold til administrasjon og faglig ledelse
	Kvalitetssikring av studiet

Forskrift om standarder og kriterier for akkreditering av studier og kriterier for akkreditering av institusjoner i norsk høyere utdanning (vedtatt av NOKUTs styre 25. januar 2006)

§ 2-2

Standarder og kriterier for akkreditering av studier på høyere grads nivå.

1) Studiet må oppfylle departementets krav til mastergrad

Kravet til mastergradsstudier er nedfelt i "Forskrift om krav til mastergrad," fastsatt av Kunnskapsdepartementet 1. desember 2005 med hjemmel i lov 1. april 2005 om universiteter og høyskoler, § 3-2 og § 3-7. Fullstendig oversikt over lover og forskrifter som gjelder finnes både på NOKUTs hjemmesider www.nokut.no og på www.lovdata.no.

I innledningen til søknaden skal det redegjøres for hva slags type mastergradsstudium det søkes om og hvordan relevante krav fylles. Dersom søknaden ikke tilfredsstiller departementets krav til mastergrad vil ikke søknaden bli behandlet av NOKUT.

2) Det må foreligge en plan for studiet

1. Studiet må ha et dekkende navn.
Navnet skal gi informasjon om studiets innhold. Studiet skal ha et norsk navn.
2. Av planen skal det fremgå hva som er studiets fagområde(r) og kjerneområde(r).
3. Opptakskrav skal være i samsvar med studiets mål, innhold og nivå.
4. Studiets mål skal være klart formulert. Av målene skal det fremgå hvilke kunnskaper, ferdigheter og holdninger studentene skal ha ved sluttført studium, samt hva slags kompetanse studiet gir i forhold til videre studier og/eller yrkesutøvelse.
5. Planen skal vise oppbygging av studiet med obligatoriske og valgfrie deler bredde og fordypning.
6. Pensum og undervisning skal være egnet til å sikre kandidatenes kompetanse i relasjon til målene for studiet
7. Det skal være faglig sammenheng og tydelig progresjon i studiet.
8. Studiet skal gi kunnskap om vitenskapelig teori og erfaring ved bruk av vitenskapelig metode.
9. Eksamens- og vurderingsordningen skal være tilpasset den undervisning og veiledning som blir gitt, og skal være egnet for å nå studiets mål.
10. Opplegget for og gjennomføringen av eventuell praksis skal være relatert til målene for studiet, den øvrige undervisningen og den kompetansen kandidatene skal ha ved gjennomført studium.

Obligatoriske vedlegg	
	Institusjonens formelle vedtak for søknad om akkreditering
	Plan for studiet, inkludert emne- eller kursbeskrivelse
	Forskrift eller særskilte retningslinjer for rangering og opptak (herunder vurdering av realkompetanse)
	Pensumliste
	Eksamensreglement

3) Institusjonen skal ha et stabilt fagmiljø knyttet til studiet

1. Størrelsen på fagmiljøet angis i årsverk, og skal være tilpasset undervisnings- og veiledningsbehovet for studiet, samt den forskning og det faglige eller kunstneriske utviklingsarbeidet som skal utføres.
2. Minst 50 % av fagmiljøet knyttet til studiet skal være ansatte med hovedstilling på institusjonen.
3. Minst 50 % av fagmiljøet skal dekkes av ansatte med førstestillingskompetanse, av disse skal minst 25 % være professorer.
4. Institusjonen skal ha ansatte i hovedstilling innenfor studiets kjerneområde(r).
5. Fagmiljøet skal vise til resultater fra forskning eller faglig/kunstnerisk utviklingsarbeid og delta aktivt i faglige nettverk.
6. For fagområder der institusjonen har behov for supplerende kompetanse, skal det legges fram en realistisk plan for hvordan denne skal skaffes.

Obligatoriske vedlegg	
	Utfylt faktaark om fagmiljøet og studenter
	Kortfattet CV for alle de vitenskaplige ansatte som er tilknyttet studiet
	FoU-strategi og satsningsområder
	Dokumentasjon på FoU-arbeid
	Dokumentasjon på faglig nasjonalt nettverk

4) Infrastrukturen skal være tilpasset organisering og undervisning og relateres til studiets mål

1. Tekniske og administrative tjenester skal være tilpasset studiet og antallet studenter.
2. Studentene skal sikres tilstrekkelig tilgang på IKT-ressurser.
3. Bibliotekstjenestene skal være lett tilgjengelig og i samsvar med studiets faglige innhold og nivå.
4. Institusjonen skal ha egnede lokaler til undervisning og forskning.
Søker må beskrive hvor undervisningen skal foregå, hvilke muligheter som finnes for gruppearbeid og selvstudier. Søker må også beskrive tilgang på nødvendig utstyr, materiale og spesialrom.

Obligatoriske vedlegg	
	Leieavtaler dersom institusjonen ikke selv har alle fasiliteter

5) Institusjonen skal delta aktivt i internasjonalt samarbeid innenfor fagområder med relevans for studiet

Innenfor studiets fagområde skal det være et internasjonalt faglig samarbeid enten på institusjonsnivå og/eller innen forskning og undervisning relevant for studiet.

Obligatoriske vedlegg	
	Relevante samarbeidsavtaler
	Beskrivelse av relevante prosjekter
	Dokumentasjon av annen virksomhet

6) Institusjonen skal ha ordninger for internasjonalisering på studiet

Denne standarden tar for seg mobilitet, utveksling blant faglig ansatte og tilrettelegging for studentutveksling knyttet til studiet.

Obligatoriske vedlegg	
	Relevante samarbeidsavtaler som gjelder mobilitet for studenter og ansatte

7) Institusjonen skal redegjøre for hvordan studiet kvalitetssikres i institusjonens system for kvalitetssikring

Søker må gi en beskrivelse og vurdering av rutiner for kvalitetssikring og utvikling av det omsøkte studiet, og redegjøre for hvordan studiet kvalitetssikres. Det legges særlig vekt på studentenes mulighet til å påvirke utviklingen av studiet og sin egen studiehverdag. Det legges også vekt på kvalitetssikring av eventuell praksis.

Obligatoriske vedlegg	
	Organisasjonskart for studiets plassering i forhold til administrasjon og faglig ledelse
	Kvalitetssikring av studiet

Forskrift om standarder og kriterier for akkreditering av studier og kriterier for akkreditering av institusjoner i norsk høyere utdanning (vedtatt av NOKUTs styre 25. januar 2006)

§ 2-5

Bestemmelser om akkreditering av deler av studium som inngår i en fellesgrad.

Akkreditering av deler av studium som inngår i en fellesgrad

Definisjon av fellesgrader jf. Recommendation on the Recognition of Joint Degrees:

A joint degree should...be understood as referring to a higher education qualification issued jointly by at least two or more higher education institutions or jointly by one or more higher education institutions and other awarding bodies, on the basis of a study programme developed and/or provided jointly by the higher education institutions, possibly in cooperation with other institutions. A joint degree may be issued as:

- a joint diploma in addition to one or more national diplomas
- a joint diploma issued by the institutions offering the study programme in question without being accompanied by any national diploma
- one or more national diplomas issued officially as the only attestation of the joint qualification in question.

Det vises også til UNESCO, OECD guidelines for quality provision in cross-border higher education <http://unesdoc.unesco.org/images/0014/001433/143349e.pdf> Flere aktuelle lenker finnes på www.nokut.no.

NOKUT vil i løpet av kort tid utarbeide informasjon om fellesgrad. På denne siden vil det komme informasjon om NOKUTs bestemmelser om fellesgrad og om oppbygging av søknaden.

Klageadgang

Adgang til å klage på vedtak

Det er anledning til å klage på vedtak fattet av NOKUT i henhold til forvaltningslovens regler om saksbehandling § 28. Forvaltningsloven gjelder ved behandling av saker etter forskrift om akkreditering, evaluering og godkjenning etter lov om universiteter og høyskoler, med følgende unntak og presiseringer:

- a. Vedtak fattet etter § 2-2, § 2-3, § 3-1, § 3-2, § 3-4, § 3-5, § 5-1 og § 5-2 regnes som enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav b.
- b. Bare den som et vedtak direkte gjelder, kan klage over vedtak fattet av NOKUT.
- c. NOKUTs faglige vurdering av de faktiske forhold i forbindelse med vedtak etter § 2-2, § 2-3, § 3-1, § 3-2, § 3-4 og § 3-5 kan ikke påklages.

I tråd med forvaltningsloven § 29 er klagefristen satt til 3 uker fra det tidspunktet orientering om vedtaket har kommet fram til institusjonen. Klagen sendes til det organ som har fattet vedtaket, NOKUT, i tråd med forvaltningsloven § 32.

Kort oppsummering: Alle vedtak fattet av NOKUT er å betrakte som enkeltvedtak. NOKUTs klagenemnd prøver bare vedtak i forhold til forvaltningsloven sine regler om saksbehandling. En institusjon kan ikke klage på den faglige vurderingen. Klagefristen på tre uker er absolutt og klagen skal sendes til NOKUT.

Vedlegg 1

Begrepsforklaringer, oversikt over sentrale begreper

Begrep	Forklaring
Bibliotek tjenester	Søker må beskrive tilgangen til analoge og virtuelle bibliotek tjenester og andre relevante informasjonskilder av betydning for studiet, samt tilbud om informasjon og opplæring i søkerverktøy for studentene.
Emner	Den minste enheten som kan inngå i et fag eller et studium. Alle emner skal ha et omfang målt i studiepoeng.
Fagmiljø	Fagmiljøet knyttet til studiet er de personer som driver forskning, faglig eller kunstnerisk utviklingsarbeid, underviser og/eller veileder ved det aktuelle studium. Den enkelte institusjon beregner og vurderer fagmiljøet innenfor NOKUTs rammer.
Fagområde	1. Hva som konstituerer et fagområde avgjøres konkret i hvert tilfelle, sett i forhold til etablert praksis og anerkjennelse i norsk og internasjonal sammenheng- 2. Et fagområde må kunne ta opp i seg et mangfold av overordnede problemstillinger, tillate ulike teoretiske og metodiske tilnærminger og åpne for ulike spesialiseringer. 3. Det kan inngå flere studier i ett og samme fagområde; et studium kan også inkludere fag fra flere fagområder. 4. Et fagområde må ses uavhengig av den enkelte institusjons organisering og det aktuelle studium. 5. Ved akkreditering av studier må institusjonen selv redegjøre for hvordan studiet knyttes opp mot et fagområde med tilstrekkelig bredde og klar avgrensning til andre fagområder.
FoU-arbeid	Det forsknings- og utviklingsarbeid som utføres av ansatte i undervisnings- og forskerstillinger ved institusjonen.
Førstestillingskompetanse	Forstås som faglig ansatte på minst førstestillingsnivå: førstelektor, førsteamanuensis, høyskolelektor, undervisningsdosent og professor. Lenke til Forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger finnes på www.nokut.no
Infrastruktur	De nødvendige lokaler, samt utstyr og fasiliteter som er nødvendig for studiet.
Læringsmål	Beskrivelse av den kompetansen som skal oppnås gjennom studiet.
Organisasjonskart	Oversikt over organiseringen av institusjonen. Oversikten skal plassere studiet i forhold til institusjonen og ledelse.
Plan for studiet	En totalbeskrivelse av studiet, slik det vil bli presentert for kommende studenter. Sammenhengen mellom de ulike emnene i studiet skal framkomme her.
Praksis	Praksis er obligatorisk eller valgfri planmessig opplæring som foregår i autentiske yrkessituasjoner, på eller utenfor studiestedet under organisert veiledning fra studiestedet og/eller praksisstedet av person/er med relevant yrkesutdanning og yrkespraksis, som integrert og studiepoeng givende del av studiet. Institusjonen beregner og vurderer hvilken type praksis som inngår i fagmiljøet knyttet til studiet.
Rammeplan	Styrende nasjonale retningslinjer fastsatt av departementet for innholdet i enkelte utdanninger. En fagplan er en beskrivelse av innhold og organisering av de utdanningene som er regulert ved en rammeplan. Lenke til rammeplaner finnes på www.kd.dep.no .
Undervisning	Undervisning kan forstås som studiets tilrettelagte arbeidsformer, herunder veiledning.